

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 69/16
Luxembourg, 29. junij 2016

Sodba v zadevi C-486/14
Piotr Kossowski

Osumljenec se lahko v schengenski državi znova preganja, če je bil pregon v drugi schengenski državi ustavljen brez podrobne preiskave

Nezaslišanje oškodovanca in morebitne priče kaže na to, da taka preiskava ni bila opravljena

Državno tožilstvo v Hamburgu (Nemčija) Piotru Kossowskemu očita, da je v Hamburgu zagrešil kaznivo dejanje kvalificirane oblike izsiljevanja. Toda Landgericht Hamburg (deželno sodišče v Hamburgu) je zavrnilo razpis glavne obravnave z obrazložitvijo, da načelo *ne bis in idem*, kot velja v schengenskem območju,¹ tega ne dopušča. V skladu s tem načelom se osebi za isto kaznivo dejanje ne sodi ali se je ne kaznuje dvakrat. V obravnavanem primeru je državno tožilstvo v Kołobrzegu na Poljskem, kjer je bil P. Kossowski pridržan zaradi nekega drugega kaznivega dejanja, zoper njega že uvedlo preiskavo za ista dejanja, in jo je dokončno ustavilo zaradi neobstoja dovolj utemeljenega suma. Ta sklep državnega tožilstva v Kołobrzegu o ustavitvi postopka je bil podrobno obrazložen s tem, da P. Kossowski ni želel dati izjave ter da oškodovanec in posredna priča živita v Nemčiji, tako da ju v okviru preiskave ni bilo mogoče zaslišati in da ni bilo mogoče preveriti navedb oškodovanca. Na Poljskem ni bila opravljena nobena podrobnejša preiskava.

Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (višje deželno sodišče v Hamburgu), na katerega se je obrnilo državno tožilstvo v Hamburgu, je Sodišče zaprosilo za pojasnitev obsega načela *ne bis in idem*. Predložitveno sodišče med drugim sprašuje, ali je treba ob upoštevanju sklepa poljskega državnega tožilstva, ki je bil sprejet brez podrobne preiskave,² šteti, da je bil postopek zoper P. Kossowskega „pravnomočno končan“³ ali da je bil P. Kossowski „s pravnomočno sodbo [...] oproščen“,⁴ tako da načelo *ne bis in idem* ne dopušča novega pregona zaradi istih dejanj v Nemčiji.

Sodišče je v današnji sodbi spomnilo, da je namen načela *ne bis in idem*, da se osebi, ki je bila obsojena in ji je bila kazen, ki ji je bila izrečena, izvršena, ali eventualno, ki je bila v eni schengenski državi pravnomočno oproščena, zagotovi, da se lahko znotraj schengenskega območja giblje, ne da bi se ji bilo treba bati, da bo za ista dejanja preganjana v drugi schengenski državi.

Namen tega načela pa ni, da je osumljenec zaščiten pred tem, da bi bil podvržen morebitnim naknadnim preiskavam v zvezi z istimi dejanji v več schengenskih državah.

Če bi država schengenskega območja načelo *ne bis in idem* uporabila v zvezi s sklepom o ustavitvi postopka, ne da bi bila opravljena kakršna koli poglobljena presoja protipravnega ravnanja, ki se očita obdolžencu, bi bilo to v očitno nasprotju s samim ciljem območja svobode,

¹ To načelo je vsebovano v členu 54 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah, ki je bila podpisana v Schengenu (Luksemburg) 19. junija 1990 in je začela veljati 26. marca 1995, in členu 50 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

² Po navedbah Oberlandesgericht, se obravnavani primer glede tega razlikuje od zadeve, v kateri je bila izdana sodba Sodišča z dne 5. junija 2014, M (C-398/12).

³ V smislu člena 53 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma.

⁴ V smislu člena 50 Listine.

varnosti in pravice, ki je boj proti kriminalu, in bi lahko ogrozilo medsebojno zaupanje med državami članicami.

Sodišče je zato razsodilo, da sklepa državnega tožilstva, s katerim se kazenski postopek konča in se preiskava proti neki osebi dokončno ustavi⁵ (ne da bi bile naložene sankcije), ni mogoče šteti za pravnomočno odločbo⁶ za namene uporabe načela *ne bis in idem*, če je iz obrazložitve tega sklepa razvidno, da je bil postopek končan, ne da bi bila opravljena podrobna preiskava. Nezaslišanje oškodovanca in morebitne priče kaže na to, da podrobna preiskava ni bila opravljena.⁷

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

⁵ Sodišče v zvezi s tem poudarja, da v poljskem pravu niti možnost obnove, če se izve za nova bistvena dejstva ali dokaze, niti možnost razveljavitve sklepa o ustavitvi postopka ne omajata pravnomočnosti prenehanja kazenskega pregona.

⁶ V smislu člena 54 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v povezavi s členom 50 Listine.

⁷ Sodišče meni, da glede na ta odgovor ni več potrebno odgovoriti na drugo vprašanje Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg, s katerim to sodišče sprašuje, ali možnost schengenske države, da pri ratifikaciji Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma poda pridržek, ki ji omogoča, da je načelo *ne bis in idem* ne zavezuje, če je bilo dejanje storjeno na njenem ozemlju (tak pridržek je podala Nemčija), velja še naprej glede Listine temeljnih pravic.